

formy: že totiž všude předepsal řízení nesporné. Je tu tedy na místě obdoba jednotlivých sem spadajících zákonných ustanovení, jakož i celého práva ve věcech pozemkové reformy, jak to odpovídá duchu §u 7 obč. zák., jenž smyslem svým kryje se s předpisem §u 1 druhý odstavec švýc. civ. zák., dle něhož soudce, je-li v zákoně mezera — a není ani obyčejového práva, což u nás odpadá — má věc posouditi podle pravidla, jež by jako zákonodárce vytýčil. Zaujme-li se však toto stanovisko, nelze než odkázati věc na řízení nesporné. Neboť — a i v tom jest žalující strana v omylu — i stanovisko §u 2 čís. 7 nesp. říz., jakoby se otázky skutkové daly řešiti jen pořadem práva a nikoli v řízení nesporném, jest zákonodárstvím Čsl. republiky dávno předstiženo. I nejspletitější skutkové rozpory se řešily a nejobtížnější zjištění se činila v řízení s drobnými pachtýři v řízení nesporném a činí se posud v řízení o zvýšení úplaty z obmýtných smluv a dle celé řady dalších zákonů. K tomu přistupuje, že oprávněné odpory proti exekuci ve věcech pozemkové reformy jsou dokazatelný naveskrz písemnostmi (podáními stran a rozhodnutími Státního pozemkového úřadu nebo soudů nebo nejvyššího správního soudu), takže tu spletitostí ani býti nemůže. Věc vždy je z míry jednoduchá a jasná, a tak není příčiny, proč by nemohla právě i ona býti řešena v řízení nesporném.

Čís. 6732.

Pozemková reforma.

Předpis §u 236, druhý odstavec, ex. ř. neplatí v řízení rozvrhujícím přejímací ceny za zabrané a převzaté nemovitosti, avšak zásady předpisu toho lze vyvoditi i z předpisů patentu o nesporném řízení.

Patronátní břemena mají v podstatě stejnou povahu jako reální břemena soukromoprávní. Rozdíl spočívá pouze v tom, že jsou břemena trvalými. Nezavázal-li se k tomu Státní pozemkový úřad prohlášením nebo smlouvou, nepřijímá patronátních břemen.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1927, R I 56/27.)

V řízení o rozvrhu přejímací ceny za nemovitosti převzaté Státním pozemkovým úřadem vydal s o u d p r v é s t o l i c e usnesení, že soud zjistí za součinnosti znalce kapitalisovanou hodnotu patronátních břemen, vypadajících na převzaté nemovitosti podle průměrné hodnoty jich v letech 1913 až 1915. R e k u r s n í s o u d k rekursu vlastníka napadené usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Jinak jsou výklady dovolacího rekursu jen perspektivou budoucího řízení, nikoli směnicemi pro ně, pročež nelze, když nebyly do výroku pojaty a nestaly se usnesením, proti nim stížností brojiti, nýbrž stěžovatel musí vyčkat, až první soudce, vyšetře kapitál, vysloví, jaké dispo-

sice ohledně něho činí. Předbítati tomu bylo by velice nebezpečno, pročej nejvyšší soud již v dřívějších případech postavil podobnou perspektivu jen s rezervou a poukázal, nehledě k ustanovení §u 213 druhý odstavec ex. ř., dle něhož se účastníci mohou dohodnouti již o přikázání přejímací ceny, zvláště na předpis §u 236 druhý odstavec ex. ř. (§ 77 ex. ř., § 152 jedn. ř.), dle něhož plodonosné uložení kapitálu řídí se především dohodou účastníků, jimž kapitál neb úroky jeho jsou určeny, jinak že soudce učiní vhodné opatření. Tento předpis upravující řízení neplatí sice v řízení rozvrhujícím přejímací cenu za zabrané a převzaté nemovitosti, ježto tu platí dle §u 7 náhr. zák. pouze rozvrhové zásady exekučního řádu (§§ 216—228), kdežto řízení jest nesporné, avšak k témuž výsledku dlužno dospěti i v řízení nesporném, které rovněž připouští dohodu účastníků (§ 2 čis. 4 a 11 nesp. říz.), jinak však záleží, není-li přímých předpisů, právě na soudci, by našel a učinil opatření co nejvhodnější. Poněvadž nejasnost v pojímání otázky jest jako v jiných případech zřejma z obsahu stížnosti, která se dokonce staví i na výjimečně příkré stanovisko, že, když se neuzná její náhled, že břemena patronátní přecházejí beze srážky z přejímací ceny na nabyvatele (zde tedy na Státní pozemkový úřad), pak že jedině správným řešením je, že dosavadní majitel sprostěn jest plnění patronátních břemen, pokud jde o kvotu vypadající na převzaté nemovitosti (takže by dle toho ztrátu nesly pak církevní ústavy, tedy nevlastně ale výrazně řečeno, že věřitel by přišel o svůj nárok a dlužník by byl bez placení osvobozen), stůžž zde v dodatku k výkladům obsaženým v rozhodnutí R I 395/26 (čís. sb. 6163) ještě toto právní povahu patronátních břemen a způsob jejich zajištění objasňující porovnání: Patronátní břemena, třeba teoreticky nebyla břemena soukromoprávními, nýbrž v důsledku veřejné povahy církve a církevního práva veřejnoprávními, mají nicméně technicky stejnou právní povahu jako reální břemena soukromoprávní, tak na kolik spočívají v deputátních dávkách, ať naturálních neb peněžitých, rovnají se právnicky úplně dávkám výměnkovým, a na kolik pozůstávají v břemeni stavebním, neliší se povahou svou nijak od stavebního břemene soukromoprávního, o jakém mluví na př. § 1471 obč. zák. Poněvadž břemena patronátní jsou břemena držitele statku zrovna tak jako výměnky, reální renty a j., musí je také držitel vždy a všude zastupovati (§ 928 obč. zák.) a musí tedy v každém případě jíti na jeho vrub, zaúčtována býti na jeho účet a kryta býti z jeho jmění. Rozdíl je jen ten, že jsou trvalými, což neplatí o všech soukromoprávních břemenech, zejména ne o výměnku. Materiálně právně je to rozdíl nepodstatný, ale jeví účinky v řízení, jde-li o zajištění jich uhražovacím kapitálem (§ 225 ex. ř.). V příčině nemovitostí Státním pozemkovým úřadem převzatých je tu však §§ 26—28 náhr. zák. ohledně oboiích stejně prolomena zásada §u 443 obč. zák., že nabyvatel statku přejímá i břemena na něm váznoucí, neboť, jak již řečeno, Státní pozemkový úřad nepřejímá nic, leda by dobrovolně chtěl, tedy až na jisté služebnosti nepřejímá je nikdy ze zákona, nýbrž leda prohlášením nebo smlouvou, kdežto v případě jiného nabytí než dle náhradového zákona, nabyvatel přejímá je se statkem (§ 443 obč. zák.) a může býti od břemena osvobozen jen osobou z něho oprávněnou. Kdežto tedy v případě §u 225

ex. ř. nemovitostní jistota trvá, tak v tomto případě naopak pomíjí a záleží jen ve vyhrazeném uhražovacím kapitále. To vše tedy dlužno mítí na mysli při úpravě poměrů týčících se břemen (§ 48 náhr. zák., jenž platí pro patronátní břemena obdobně) při rozvrhu přejímací ceny.

Čís. 6733.

Zena, jež se oddávala prostituci, nemůže se domáhati odškodnění (§ 1328 obč. zák.) pro svedení k souloži pod slibem manželství.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1927, Rv I 1222/26.)

Žaloba ženy o odškodnění podle §u 1328 obč. zák. proti žalovanému, jenž s ní souložil, slíbiv jí manželství, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Ustanovení §u 1328 obč. zák. přiznává náhradu škody svedené ženě jen, když byla trestným činem svedena, nebo bylo při svedení použito svůdcem záludnosti nebo vyhrůžky, nebo zneužito poměru odvislosti. V této rozepři jest jen řešiti, zda žalobkyně byla trestným činem svedena, zda žalovaný jednal záludně, když podle tvrzení žalobkyně jí před svedením k souloži sliboval manželství. Bylo-li o žalobkyni nižšími soudy ze spisů policejního ředitelství zjištěno, že se oddávala prostituci, kteréž zjištění dovolání ani nenapadá a nevytýká v tomto směru rozporu se spisy, jest již tím vyloučena skutková podstata trestného činu svedení (§ 506 tr. zák.). Avšak ve slibu manželství před výkonem soulože nelze za všech okolností spatřovati ani záludnost, jež pojmově předpokládá zvláštní horší stupeň lsti, již používá svůdce, by v ženě, vážně odhodlané odporovati souloži, přemohl skutečnou její vůli a získal ji pro svůj zastřený úmysl, směřující k výkonu soulože, k němuž by se jinak nepropůjčila. Tohoto zákonného předpokladu však u žalobkyně není, když již dříve tak hluboce mravně poklesla, že se sama nabízela k prostituci, a nemohl by za těchto okolností slib manželství před souloží opodstatniti záludnost, ježto žalobkyně nebyla ženou tak mravně založenou, jak předpokládá zákon při svedení v §u 1328 obč. zák. zvláště kvalifikovaném.

Čís. 6734.

Úmluvou, že sporná věc má býti rozhodnuta rozhodčím soudem, není vyloučen pořad práva. Byla-li taková sporná věc vznesena na řádném soudě, jde o nepřislušnost řádných soudů, k níž, nebyla-li včas namítána, nelze hleděti z úřadu.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1927, R II 432/26.)